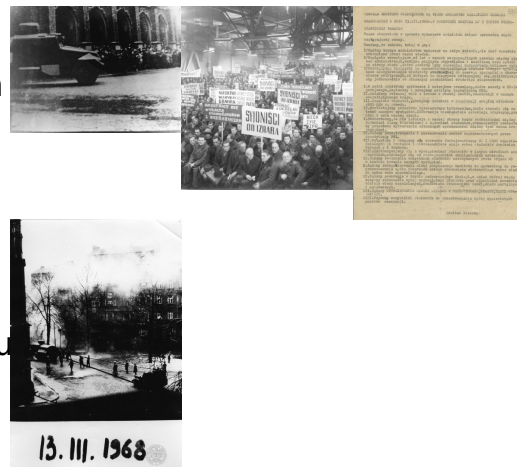

<http://marzec1968.pl/m68/mapa-1/6898,Krakow.html>
2019-09-17, 12:22

Kraków

11 marca 1968 r. (w poniedziałek) na krakowskim Rynku Głównym odbyły się dwa wiece poparcia dla protestujących studentów Warszawy. Pierwszy z nich rozpoczął się o godz. 12.00 i zgromadził około 200-400 uczestników, którzy po przejściu do auli Collegium Novum UJ uchwalili rezolucję, w której wyrazili solidarność ze studentami stolicy, potępili kłamliwe doniesienia prasowe dotyczące przebiegu protestu oraz wysunęli szereg żądań, między innymi przestrzegania konstytucji PRL, zagwarantowania autonomii wyższych uczelni, uwolnienia aresztowanych przedstawicieli warszawskiego środowiska akademickiego, rzetelnego informowania społeczeństwa „o wszystkich sprawach publicznych” oraz opublikowania treści rezolucji w środkach masowego przekazu. Drugi z wieców rozpoczął się pod pomnikiem Adama Mickiewicza o godz. 20.00 i zgromadził około 4 tysiące studentów. Zaakceptowano na nim rezolucję, uchwaloną na wiecu popołudniowym, a także ostro skrytykowano koniunkturalną postawę miejscowych działaczy Związku Młodzieży Socjalistycznej.

Lokalne władze nie zamierzały jednak spełnić poniedziałkowych żądań środowiska akademickiego. Wręcz przeciwnie: przyjęły konfrontacyjną linię postępowania, aresztując pierwszych uczestników protestu i podtrzymując w krakowskich gazetach kłamliwą interpretację wydarzeń w Warszawie. W tej sytuacji kolejny ze studenckich wieców, zwołany 13 marca (w środę) o godz. 10.00 przed domem akademickim „Żaczek” przy al. 3 Maja 5 rozpoczął się w bardzo napiętej atmosferze. Wzięło w nim udział około 8 tysięcy osób. Mimo prób uspokojenia nastrojów, podejmowanych przez rektora UJ Mieczysława Klimaszewskiego, tuż przed południem około dwa tysiące uczestników wiecu uformowało pochód i ruszyło ulicą Manifestu Lipcowego (dziś: Piłsudskiego) w kierunku Rynku. Na ul. Jagiellońskiej maszerującym studentom zagrodzili drogę funkcjonariusze MO i ORMO, którzy

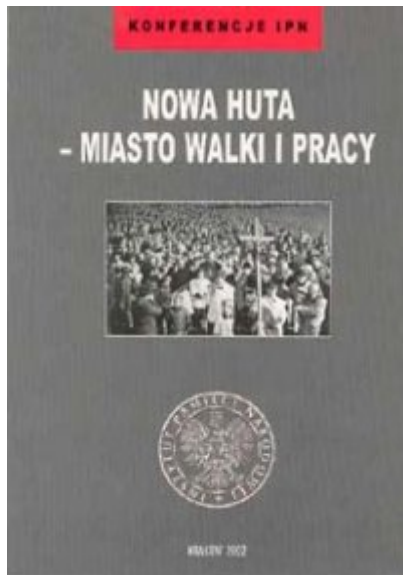
brutalnie zaatakowali manifestantów, a następnie rzucili się za nimi w pogoń, między innymi wdzierając się do głównego budynku UJ: Collegium Novum. Wielu studentów pobito, a w trakcie pacyfikacji protestu zatrzymano ponad 20 osób.

Rozbicie studenckiej manifestacji i wtargnięcie „służb porządkowych” do budynków uniwersyteckich wywołało ogromne wrażenie w społeczeństwie Krakowa. Utworzony podczas środowego wiecu, liczący 25 osób, komitet międzyuczelniany proklamował niezwłocznie strajk absencyjny na wszystkich krakowskich uczelniach wyższych, a także okupację domów akademickich. Decyzje co dalszej strategii działania miał podjąć kolejny wiec studencki, który rozpoczął się na dziedzińcu „Żaczka” 15 marca (w piątek) o godz. 10.00. Uczestniczyło w nim 7-8 tysięcy osób. Postanowiono tam kontynuować strajk absencyjny, który jednak w ciągu następnych dni stopniowo wygasał.

Po 15 marca inicjatywę coraz wyraźniej zaczęły przejmować władze, które przystąpiły do działań represyjnych. Do połowy kwietnia zatrzymano w Krakowie 205 osób, w tym między innymi 130 studentów, 14 uczniów oraz 19 robotników. Przed sądami stanęło dwudziestu studentów, z których sześciu otrzymało kary pozbawienia wolności, a dalszych ośmiu – kary więzienia w zawieszeniu. Uczestnicy Marca’68 znaleźli się też w gronie ponad 500 osób, które do końca lipca 1968 r. skreślono z listy studentów pod pretekstem „łamania dyscypliny studiów”. Jednocześnie „bezpieka” wzmogła działania operacyjne, prowadzone w krakowskim środowisku akademickim: o ile na początku 1968 r. SB dysponowała tam zaledwie 9 tajnymi współpracownikami, o tyle już w kwietniu tego roku „sieć agenturalna” na krakowskich wyższych uczelniach liczyła 58 TW. Podobnie jak w innych miastach, również w Krakowie organizowano wiece, na których potępiano „syjonistów” i „wichrzycieli”: najważniejszy z nich odbył się 23 marca na krakowskim Rynku Głównym.

Zdzisław Zblewski

Powiązane informacje

[Nowa Huta - miasto walki i pracy](#)

[Protesty studenckie](#)

[Fotokopie ulotek autorstwa studentów Krakowa oraz maszynopisy odezwo i apeli pochodzące z akt śledczych](#)

[Marzec 1968 w Krakowie](#)

[Kraków, manifestacja na Rynku Głównym](#)

Generuj PDF

Drukuj

Powiadom